

APSTIPRINĀTS
Biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs”
biedru sapulces 2005.gada 8.aprīļa sēdē, prot. Nr. 7

Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja

„Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodika”

Izdota saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku
civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma
44. panta otrās daļas 7. punktu un
biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs”
statūtu 4.10.17. apakšpunktu

Grozījumi:
2005.gada 17.novembra, 2005.gada 7.decembra, 2005.gada 29.decembra,
2006.gada 29.marta, 2006.gada 26.jūnija, 2006.gada 24.novembra
2008.gada 25.septembra, 2008.gada 19.decembra, 2009.gada 5.jūnija,
2009.gada 18.decembra, 2012.gada 27.augusta, 2012.gada 21.decembra,
2013.gada 12.jūlija un 2014.gada 20.jūnija
Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja biedru
sapulcē apstiprinātie
„Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”

Rīga
2005

I. Vispārīgie jautājumi

1. Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja „Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodika” (turpmāk – metodika) nosaka sauszemes mehānisko transportlīdzekļu (vieglo, kravas automobiļu, piekabju, autobusu, motociklu, mopēdu, triciklu, kvadriciklu, sniega motociklu, trolejbusu, tramvaju, traktortehnikas (tai skaitā speciālās traktortehnikas)) (turpmāk – transportlīdzekļi) zaudējumu aprēķina un transportlīdzekļu vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma un atlieku vērtības noteikšanas kārtību sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātajā apdrošināšanā, kā arī tehnisko ekspertīžu izmantošanu zaudējumu regulēšanā.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

2. Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas tehniskie eksperti (turpmāk – eksperti) veic tehniskās ekspertīzes saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, izmantojot šo metodiku.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 5.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2009.gada 22.jūnijā)

3. Šo metodiku izmanto:

3.1. eksperti:

3.1.1. veicot ceļu satiksmes negadījumā bojāta transportlīdzekļa zaudējumu aprēķinu;

3.1.2. nosakot transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma;

3.1.3. sniedzot atzinumu par transportlīdzekļa remonta tehnisko neiespējamību vai ekonomisko nepamatotību;

3.1.4. nosakot ceļu satiksmes negadījumā bojā gājuša transportlīdzekļa atlieku vērtību;

3.1.5. sniedzot atzinumu par transportlīdzekļa remonta ekonomisko pamatotību pirms transportlīdzekļa remontē ar apdrošinātāju vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroju (turpmāk – Birojs) saskaņotā remontuzņēmumā;

3.1.6. izvērtējot ārvalsts kompetentas personas sagatavoto transportlīdzekļa zaudējumu novērtēšanas dokumentāciju, ja ārvalstī reģistrēts transportlīdzeklis bijis iesaistīts ceļu satiksmes negadījumā Latvijas Republikā;

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

3.2. apdrošinātāji un Birojs, izmantojot tehniskās ekspertīzes zaudējumu regulēšanā.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 5.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2009.gada 22.jūnijā)

II. Zaudējumu aprēķinam nepieciešamie dati

4. Zaudējumu aprēķinam ir nepieciešami šādi dati:

4.1. transportlīdzekļa ekspluatācijas ilgums gados un mēnešos (ja mēnešus iespējams konstatēt) uz ceļu satiksmes negadījuma brīdi, ko nosaka, pamatojoties uz transportlīdzekļa izlaiduma gadu un mēnesi (ja mēnesi iespējams konstatēt), kāds norādīts:

4.1.1. transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentos, ja transportlīdzeklis reģistrēts, vai

4.1.2. dokumentos, kas nepieciešami transportlīdzekļa reģistrācijai saskaņā ar Ceļu satiksmes likumu, ja transportlīdzeklis vēl nav reģistrēts, vai

4.1.3. transportlīdzekļa rūpnīcas izgatavotāja (turpmāk – izgatavotājs) piešķirtā transportlīdzekļa identifikācijas numurā (VIN), ja transportlīdzekļa ekspluatācijas ilgumu nav iespējams noteikt saskaņā ar metodikas 4.1.1. un 4.1.2.apakšpunktu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

4.2. transportlīdzekļa nobraukums (km) no ekspluatācijas sākuma, ko nosaka:

4.2.1. nolasot no tehniskā kārtībā esoša odometra;

4.2.2. pēc transportlīdzeklim reglamentēto apkopju uzskaites servisa grāmatiņas ierakstiem, nepieciešamības gadījumā transportlīdzekļa nobraukumu koriģējot, vai;

4.2.3. pēc Ceļu satiksmes drošības direkcijas fiksētā nobraukuma transportlīdzekļa ikgadējās tehniskās apskates dokumentā, nepieciešamības gadījumā transportlīdzekļa nobraukumu koriģējot, vai;

4.2.4. pēc normatīvā nobraukuma atbilstoši transportlīdzekļa ekspluatācijas ilgumam saskaņā ar metodikas 1., 2. un 23.pielikumu, ja, izmantojot 4.2.1., 4.2.2. un 4.2.3.apakšpunktā minētās metodes, nav iespējams iegūt ticamus datus par transportlīdzekļa faktisko nobraukumu, vai;

4.2.5. nepieciešamības gadījumā nolasot elektronisko informāciju par faktisko nobraukumu no elektroniskās vadības sistēmas, ja transportlīdzekļa

nobraukumu nav iespējams noteikt saskaņā ar metodikas 4.2.1., 4.2.2. vai 4.2.3.apakšpunktu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

4.3. ekspluatācijas nolietojums (%), kuru nosaka:

4.3.1. vieglajiem automobiļiem atbilstoši ekspluatācijas ilgumam saskaņā ar metodikas 1.pielikumu;

4.3.2. kravas automobiļiem, autobusiem, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un sniega motocikliem atbilstoši ekspluatācijas ilgumam saskaņā ar metodikas 2.pielikumu;

4.3.2.¹ mopēdiem atbilstoši ekspluatācijas ilgumam saskaņā ar metodikas 23.pielikumu;

4.3.2.² piekabēm atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un tehniskajam stāvoklim;

4.3.3. atsevišķi šādos gadījumos:

4.3.3.1. transportlīdzekļu riepām atbilstoši nodilumam saskaņā ar metodikas 9.pielikumu;

4.3.3.2. transportlīdzekļu tentiem saskaņā ar metodikas 10.pielikumu;

4.3.3.3. transportlīdzekļu audio, video, informācijas, multimediju un navigācijas iekārtām saskaņā ar metodikas 11.pielikumu;

4.3.3.4. akumulatoru baterijām atkarībā no ekspluatācijas ilguma un izgatavotāja noteiktā kalpošanas laika;

4.3.3.5. gāzu izplūdes sistēmas elementiem atkarībā no korozijas vai iepriekšējo bojājumu pakāpes;

4.3.3.6. Izslēgts. *(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)*

4.3.3.7. transportlīdzeklī uzstādītajai gāzes iekārtai, kas reģistrēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ko šādā gadījumā uzskata kā neatņemamu transportlīdzekļa sastāvdaļu, saskaņā ar metodikas 22.pielikumu;

4.3.4. ja metodikas 4.3.3.apakšpunktā minētajos gadījumos nav iespējams noteikt individuālo nolietojumu, tad piemēro transportlīdzeklī noteikto ekspluatācijas nolietojumu atbilstoši metodikas 4.3.1. vai 4.3.2.apakšpunktam;

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada

21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

4.3.¹ Metodikas 4.3.punktā noteikto ekspluatācijas nolietojums (%) nepiemēro jaunām rezerves daļām, kuras mainītas transportlīdzekļa ekspluatācijas laikā un kurām izgatavotājs ir paredzējis garantiju, ar nosacījumu, ka transportlīdzekļa īpašnieks uzrāda rezerves daļu iegādes vai remonta izdevumus apliecinošus maksājumu dokumentus;

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

4.4. ekspluatācijas nolietojuma koeficients (ekspluatācijas nolietojums izteikts decimāldaļās).

5. (Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī)

Izslēgts. (Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

6. Ekspluatācijas nolietojumu (%) palielina, pieskaitot:

6.1. Izslēgts. (Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

6.2. palielinājumu 0,5% gadā par katru ekspluatācijas gadu speciālajiem automobiļiem, taksometriem un maršruta autobusiem, komerctransportam, kā arī mācību automobiļiem;

6.3. palielinājumu līdz 10%, ja transportlīdzeklim ir virsbūves krāsojuma defekti, mehānisko bojājumu vai caurejošas korozijas pēdas;

6.4. palielinājumu līdz 25%, ja eksperts sniedz argumentētu pamatojumu transportlīdzekļa faktiskā tehniskā stāvokļa neatbilstībai ekspluatācijas ilgumam un nobraukuma rādītājiem.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

7. Eksploatācijas nolietojumu transportlīdzeklim, kuram atbilstoši normatīvajiem aktiem ir paredzēts veikt tehnisko apskati, nenosaka lielāku par 80%, ja transportlīdzeklis ir tehniskā kārtībā un tam ir valsts tehniskā apskate ar derīgu termiņu. Ja nav izpildīta viena no šīm prasībām, eksperts ir tiesīgs noteikt arī lielāku eksploatācijas nolietojumu.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

8. Veicot eksploatācijas nolietojuma korekciju, koriģē arī attiecīgo eksploatācijas nolietojuma koeficientu.

III. Datorizētās zaudējumu aprēķina metodes

9. Datorizēto transportlīdzekļa zaudējumu aprēķina metodi pielieto, izmantojot specializētas transportlīdzekļu zaudējumu aprēķina datorprogrammas (turpmāk – datorprogramma), kas ietver aktuālo informāciju par izgatavotāja remonta veikšanas tehnoloģijām, kā arī montāžas un demontāžas laika normatīvus. Citas tehniskās informācijas, kas nepieciešama zaudējumu aprēķinam, iegūšanai eksperts var izmantot dažādas specializētas datorprogrammas.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

9¹. Izmantot datorprogrammu var, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

9¹.1. ievērotas datorprogrammas lietotāja instrukcijas;

9¹.2. datorprogrammas zaudējumu aprēķina izdruka ir valsts valodā;

9¹.3. zaudējumu aprēķinā izmantoto rezerves daļu un materiālu cena atbilst Latvijas tirgus (turpmāk – tirgus) cenām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

10. Zaudējumu aprēķinam, izmantojot datorprogrammu, rezerves daļu cenas nosaka šādi:

$$RD = RD_{mc} * (1 - K_e) (EUR),$$

kur:

RD – rezerves daļu cena (*EUR*) atbilstoši ekspluatācijas ilgumam;

RD_{mc} – jaunas oriģinālas vai analogas rezerves daļas, ko paredz izgatavotājs, mazumtirdzniecības tirgus cena (*EUR*);

K_e – ekspluatācijas nolietojuma koeficients, kuru nosaka saskaņā ar metodikas 1. un 2.pielikumu un kuru koriģē atbilstoši metodikas II nodaļas norādījumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2013.gada 12.jūlija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

11. Rezerves daļas cena pēc samazināšanas zaudējumu aprēķinā nedrīkst būt mazāka par attiecīga nolietojuma, tehniskajām prasībām atbilstošas un turpmākai ekspluatācijai derīgas lietotas rezerves daļas tirgus cenu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri)

12. Atsevišķi aprēķinot rezerves daļu cenas un tās ievadot datorprogrammā, jāņem vērā šādi nosacījumi:

12.1. metodikas 4.3.3. apakšpunktā minētajos gadījumos aprēķinātais nolietojums;

12.2. rezerves daļām, kuras nav pieejamas lietotu rezerves daļu tirgū un remonts iespējams, izmantojot tikai oriģinālas vai jaunas rezerves daļas, zaudējumu aprēķinā izmanto oriģinālu vai jaunu detaļu cenu, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam, ar nosacījumu, ka transportlīdzekli remontē remontuzņēmumā, un apdrošinātājs vai Birojs atlīdzību pārskaita šim remontuzņēmumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, un ar

Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

13. Zaudējumu aprēķinā transportlīdzekļiem, kuru ekspluatācijas laiks ir seši gadi un ilgāks, var izmantot attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošu un ekspluatācijai derīgu lietotu rezerves daļu cenu, par kādu šo rezerves daļu var iegādāties tirgū, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam. Minētajā gadījumā ievēro šādus nosacījumus:

13.1. šādu rezerves daļu tirgus cenu zaudējumu aprēķinā var iekļaut tikai tādā gadījumā, ja attiecīgās rezerves daļas ir iespējams iegādāties lietotu rezerves daļu tirgū;

13.2. zaudējumu aprēķinā vienas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu cenu noteikšanai neizmanto citas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu tirgus cenu, izņemot gadījumus, ja rezerves daļas ir identiskas;

13.3. zaudējumu aprēķinā, iekļaujot metodikas 13. punktā minēto rezerves daļu tirgus cenu, jānorāda to iespējamā iegādes vieta un tās kontaktinformācija (piemēram, adrese, tālruna numurs, e-pasta adrese).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

14. Remontdarbu un krāsošanas darbu normstundas izcenojumu vieglajiem automobiļiem, kravas automobiļiem, piekabēm, traktortehnikai, autobusiem, mopēdiem un motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un sniega motocikliem nosaka katrai transportlīdzekļa markai un veidam atsevišķi, balstoties uz ekonomiski pamatotiem faktoriem. Transportlīdzeklim tā izgatavotāja noteiktajā garantijas laikā izmanto tāda remontuzņēmuma, kas ir tiesīgs veikt transportlīdzekļa remontu tā izgatavotāja noteiktajā garantijas laikā, normstundu izcenojumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, un Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija

„Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

IV. Nedatorizētās zaudējumu aprēķina metodes

15. Ja zaudējumu aprēķinam neizmanto datorprogrammas, tad izdevumus par transportlīdzekļa remontu nosaka:

15.1. izmantojot šādu formulu:

$$R_{izd} = RD + N_{st} * N_{izc} + M_{izd} \quad (EUR),$$

kur

R_{izd} – remonta izdevumi (EUR);

RD – rezerves daļu cena (EUR) atbilstoši ekspluatācijas ilgumam;

N_{st} – remontdarbu normstundu skaits (stundas);

N_{izc} – normstundas izcenojums (EUR);

M_{izd} - materiālu izmaksas (EUR);

$$RD = RD_{mc} * (1 - K_e) \quad (EUR),$$

kur:

RD_{mc} – jaunas oriģinālas vai analogas rezerves daļas, ko paredz izgatavotājs, mazumtirdzniecības tirgus cena, (EUR);

K_e – ekspluatācijas nolietojuma koeficients, kuru nosaka saskaņā ar metodikas 1. un 2.pielikumu un kuru koriģē atbilstoši metodikas II nodaļas norādījumiem.

15.2. aktuālo informāciju par izgatavotāja remonta veikšanas tehnoloģiju, kā arī montāžas un demontāžas laika normatīvu, kā arī citas tehniskās informācijas iegūšanai, kas nepieciešama zaudējumu aprēķinam, eksperts izmanto dažādus specializētos tehniskās informācijas katalogus vai arī citā veidā pieejamu informāciju;

15.3. rezerves daļas cena pēc samazināšanas zaudējumu aprēķinā nedrīkst būt mazāka par attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošas un turpmākai ekspluatācijai derīgas lietotas rezerves daļas tirgus cenu;

15.4. rezerves daļām, kuras nav pieejamas lietotu rezerves daļu tirgū un remonts iespējams, izmantojot tikai oriģinālas vai jaunas rezerves daļas, zaudējumu aprēķinā izmanto oriģinālu vai jaunu detaļu cenu, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam, ar nosacījumu, ka transportlīdzekli remontē remontuzņēmumā, un apdrošinātājs vai Birojs atlīdzību pārskaita šim remontuzņēmumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, Ar

grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2013.gada 12.jūlija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

16. Zaudējumu aprēķinā transportlīdzekļiem, kuru ekspluatācijas laiks ir seši gadi un ilgāks, var izmantot attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošu un ekspluatācijai derīgu lietotu rezerves daļu tirgus cenu, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam. Minētajā gadījumā ievēro šādus nosacījumus:

16.1. šādu rezerves daļu tirgus cenu zaudējumu aprēķinā var iekļaut tikai tādā gadījumā, ja attiecīgās rezerves daļas ir iespējams iegādāties lietotu rezerves daļu tirgū;

16.2. zaudējumu aprēķinā vienas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu cenas noteikšanai neizmanto citas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu tirgus cenu, izņemot gadījumus, ja rezerves daļas ir identiskas;

16.3. zaudējumu aprēķinā, iekļaujot metodikas 16. punktā minēto rezerves daļu tirgus cenu, jānorāda to iespējamā iegādes vieta un tās kontaktinformācija (piemēram, adrese, tālruņa numurs, e-pasta adrese).

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

17. Remontdarbu un krāsošanas darbu normstundas izcenojumu vieglajiem automobiļiem, kravas automobiļiem, piekabēm, traktortehnikai, autobusiem, motocikliem, mopēdiem, tricikliem, kvadricikliem un sniega motocikliem nosaka katrai transportlīdzekļa markai un veidam atsevišķi, balstoties uz ekonomiski pamatotiem faktoriem. Transportlīdzeklim tā izgatavotāja noteiktajā garantijas laikā izmanto tāda remontuzņēmuma, kas ir tiesīgs veikt transportlīdzekļa remontu tā izgatavotāja noteiktajā garantijas laikā, normstundu izcenojumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, un Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

18. Remontdarbiem nepieciešamo normstundu skaitu nosaka saskaņā ar izgatavotāja noteiktiem laika normatīviem vai citu pieejamu tehnisku informāciju.

Ja iepriekšminētā informācija nav pieejama, tad normstundu skaitu nosaka atbilstoši nepieciešamajam laika patēriņam, veicot remontdarbus saskaņā ar atbilstošu remonta tehnoloģiju. Zaudējumu aprēķinā jānorāda laika normatīvu ieguves avots un tā izdošanas datums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

19. Transportlīdzekļa remontam nepieciešamo materiālu izmaksas nosaka atbilstoši izgatavotāja remontu veikšanas tehnoloģiskajiem aprakstiem vai citai pieejamai tehniskai informācijai, ja materiālu izmaksas atbilst tirgus cenām. Ja tehnoloģiskie apraksti vai cita tehniskā informācija nav pieejama, tad transportlīdzekļa remontam nepieciešamo materiālu izmaksas nosaka atbilstoši nepieciešamajam materiālu daudzumam, veicot remontdarbus saskaņā ar atbilstošu remonta tehnoloģiju. Iekļaujot zaudējumu aprēķinā materiālu izmaksas, kas balstītas uz pieejamo tehnisko informāciju, zaudējumu aprēķinā jānorāda tehniskās informācijas avots un tā izdošanas datums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

20. Tramvajiem un trolejbusiem rezerves daļu cenu, normstundu skaitu un darba apmaksu nosaka saskaņā ar attiecīgo tramvaju vai trolejbusu remontdarbnīcu pielietotajiem izcenojumiem.

21. Zaudējumu aprēķinā norāda:

21.1. remontdarbu normstundu izcenojumu (EUR);

21.2. detaļu montāžas – demontāžas normstundu skaitu;

21.3. metāla un plastmasas detaļu remonta normstundu skaitu (meistarlaiks);

21.4. nepieciešamo normstundu skaitu un materiālu izmaksas (EUR), ja paredzēts transportlīdzekļa virsbūves remonts, vienlaikus norādot:

21.4.1. virsbūves pretkorozijas apstrādei – saskaņā ar metodikas 18.pielikumu;

21.4.2. palīgdarbiem un papilddarbiem – saskaņā ar metodikas 18.pielikumu;

21.4.3. metāla un plastmasas detaļu sagatavošanai krāsošanai;

21.5. sīkdetaļu – palīgmateriālu izmaksas (EUR), ko nosaka kā 2% no kopējo rezerves daļu izmaksu summas (EUR), ja nav zināma konkrēto sīkdetaļu – palīgmateriālu izmaksu summa (EUR);

21.6. rezerves daļu iespējamo iegādes vietu un tās kontaktinformāciju (piemēram, adresi, tālruņa numuru, e-pasta adresi), ja izmanto attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošu un ekspluatācijai derīgu lietu rezerves daļu tirgus cenu;

21.7. kopējo zaudējumu aprēķina summu (EUR), zaudējumu aprēķina summu bez pievienotās vērtības nodokļa (EUR) un pievienotās vērtības nodokļa summu (EUR);

21.8. jebkurus eksperta noteiktos, aprēķinātos vai pieņemtos korekciju lielumus.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

V. Transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma noteikšana

22. Transportlīdzekļa vērtība pirms ceļu satiksmes negadījuma ir konkrēta transportlīdzekļa tirgus vērtība, aprēķināta naudas izteiksmē. Transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma aprēķina konkrētam transportlīdzeklim, ņemot vērā līdzvērtīgas komplektācijas transportlīdzekļa vidējo tirgus vērtību, transportlīdzekļa vērtību palielinošos un pazeminošos faktorus. Ja transportlīdzeklim:

22.1. uzstādīta gāzes iekārta, kas reģistrēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ko šādā gadījumā uzskata kā neatņemamu transportlīdzekļa sastāvdaļu, tās vērtību iekļauj transportlīdzekļa vērtībā pirms ceļu satiksmes negadījuma, ņemot vērā uzstādīšanas izmaksas un vērtības samazinājumu atkarībā no ekspluatācijas ilguma, t.i., no gāzes iekārtas uzstādīšanas brīža līdz ceļu satiksmes negadījumam, pamatojoties uz metodikas 22.pielikumu. Gāzes iekārtas atsevišķu sastāvdaļu bojājuma gadījumā zaudējumu aprēķinā tās tiek iekļautas kā neatņemamas transportlīdzekļa sastāvdaļas, kuru remontam nepieciešamo rezerves daļu cenu nosaka atbilstoši gāzes iekārtas ekspluatācijas ilgumam;

22.2. papildus uzstādīto mantu, kas nav izgatavotāja paredzētais papildaprīkojums (rācijās, bākugunis, taksometru skaitītāji, autobusu biļešu kases aparāti u.tml.), vērtību neiekļauj transportlīdzekļa vērtībā pirms ceļu satiksmes

negadījuma, bet tās bojāejas vai bojājuma gadījumā veic atsevišķu uzstādītās mantas novērtējumu.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

23. Transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma noteikšanai iespējams izmantot šādas metodes:

23.1. Tirgus pētījumu metodi:

23.1.1. eksperts veic tirgus vērtību apkopojumu par vērtējamā transportlīdzekļa Latvijā pieejamajiem piedāvājumiem tirgū un nosaka konkrētā transportlīdzekļa vidējo tirgus vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma;

23.1.2. ja nav iespējams izmantot metodikas 23.1.1.apakšpunktā minēto metodi, eksperts transportlīdzekļa vidējo tirgus vērtību iegūst, izmantojot ārvalstīs esošajos interneta portālos pieejamo informāciju;

23.2. Birojā izstrādātu un uzturētu elektronisko transportlīdzekļu vērtību katalogu, kas tehniskajiem ekspertiem pieejams tiešsaistē;

23.3. transportlīdzekļa iegādes vērtības samazinājuma metodi, kuru izmantojot, eksperts nosaka transportlīdzekļa iegādes vērtības samazinājumu ceļu satiksmes negadījuma brīdī, ja nav iespējams izmantot metodikas 23.1. un 23.2.apakšpunktā minētās metodes. Izmantojot transportlīdzekļa iegādes vērtības samazinājuma metodi, lai noteiktu transportlīdzekļa, kura ekspluatācijas laiks ir līdz pieciem gadiem, vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, eksperts veic jauna transportlīdzekļa sākuma vērtības (iegādes vērtības) atbilstošo procentuālo samazinājumu un korekciju atkarībā no ekspluatācijas ilguma un nobraukuma:

23.3.1. vieglajiem automobiļiem saskaņā ar metodikas 12.pielikumu;

23.3.2. kravas automobiļiem saskaņā ar metodikas 13.pielikumu;

23.3.3. vilcējiem saskaņā ar metodikas 14.pielikumu;

23.3.4. autobusiem saskaņā ar metodikas 15.pielikumu;

23.3.5. motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un sniega motocikliem saskaņā ar metodikas 16.pielikumu;

23.3.6. piekabēm un puspiekabēm saskaņā ar metodikas 17.pielikumu;

23.3.7. mopēdiem saskaņā ar metodikas 24.pielikumu;

23.4. nosaka transportlīdzekļa aizvietošanas vērtību, ja nav iespējams izmantot metodikas 23.1., 23.2. un 23.3.apakšpunktā minētās metodes. Izmantojot transportlīdzekļa aizvietošanas vērtības metodi, lai noteiktu transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, ja vērtējamais transportlīdzeklis nav pieejams Latvijas transportlīdzekļu brīvā tirgū, eksperts nosaka naudas summu, par kādu Latvijas tirgū varētu iegādāties līdzvērtīgu transportlīdzekli vērtējamā transportlīdzekļa aizvietošanai.

(Ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2008.gada 19.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā ar 2009.gada 1.janvāri, ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī un *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

23.¹ Ja aprēķinātie izdevumi par transportlīdzekļa remontu pārsniedz 80% no transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma, kas noteikta saskaņā ar metodikas 23.2.apakšpunktu, tad eksperts vienmēr nosaka transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma saskaņā ar metodikas 23.1.punktu.

(Iekļauts ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2008. gada 19. decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā ar 2009.gada 1.janvāri, ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

24. Saskaņā ar metodikas 23.punktu noteiktā transportlīdzekļa vērtība pirms ceļu satiksmes negadījuma ir Latvijā reģistrēta lietota, tehniski droša un lietošanas kārtībā esoša transportlīdzekļa vērtība pirms ceļu satiksmes negadījuma. Eksperts, konstatējot novirzes no šīm pamatprasībām, veic transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma korekciju. Ja pirms ceļu satiksmes negadījuma transportlīdzeklim ir bijuši bojājumi, ko ar pazeminošo korekciju lielumiem nav iespējams ievērtēt, to novēršanai paredzami izdevumi atskaitāmi no noteiktās transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma.

(Ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar *Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”*, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

25. Ja nav iespējams noteikt transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma saskaņā ar metodikas 23.punktu, tad vērtību aprēķina šādā kārtībā:

25.1. uz ceļu satiksmes negadījuma dienu esošo transportlīdzekļa vērtību nosaka, aprēķinot transportlīdzekļa vidējo vērtību par 3 mēnešu laika periodu pirms ceļu satiksmes negadījuma. Ja šajā periodā nav pieejami dati, tad transportlīdzekļa vērtības noteikšanai izmanto lielāku laika periodu, bet tad transportlīdzekļa vērtību samazina transportlīdzekļiem, kuru ekspluatācijas laiks ir pieci gadi un ilgāks, saskaņā ar metodikas 19. pielikumā norādīto procentuālo vērtību par pagājušo laika periodu (t.i., skaitot dienas virs 3 mēnešiem, no vērtību apkopošanas dienas līdz ceļu satiksmes negadījuma brīdim). Transportlīdzekļiem, kuru ekspluatācijas laiks nesasniedz piecus gadus, šo samazinājumu piemēro divkārsā apmērā;

25.2. saskaņā ar metodikas 25.1.apakšpunktu noteikto transportlīdzekļa vērtību koriģē atbilstoši transportlīdzekļa faktiskajam nobraukumam un vērtību ietekmējošiem faktoriem, iegūstot transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, kuru norāda zaudējumu aprēķinā. Ekspertam zaudējumu aprēķinā jānorāda jebkuri izmantotie korekciju dati.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2008.gada 25.septembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2008.gada 25.septembri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2008.gada 19.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2009.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

26. Saskaņā ar metodikas 20.pielikumu un eksperta sniegtu pamatojumu transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma zaudējumu aprēķinā var palielināt līdz 25%, ja:

26.1. faktiskais nobraukums mazāks par pieņemto normatīvo – transportlīdzekļiem saskaņā ar metodikas 8.pielikumu;

26.2. transportlīdzeklī uzstādīts papildaprīkojums atbilstoši tehniskajām prasībām, kas neietilpst transportlīdzekļa standartaprīkojumā;

26.3. transportlīdzekļa vizuālais un tehniskais stāvoklis kalpo kā vērtību paaugstinošs faktors;

26.4. izņēmuma gadījumos saskaņā ar eksperta pamatojumu iespējamās atkāpes no uzrādītajām transportlīdzekļa vērtību palielinošo faktoru vērtībām.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009. gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada

27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī)

27. Saskaņā ar metodikas 21.pielikumu un eksperta sniegtu pamatojumu transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma zaudējumu aprēķinā var samazināt līdz 50%, ja:

27.1. faktiskais nobraukums lielāks par pieņemto normatīvo - transportlīdzekļiem saskaņā ar metodikas 8.pielikumu;

27.2. Izslēgts. (Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

27.3. transportlīdzekli izmanto kā taksometru, operatīvo transportlīdzekli, pasažieru pārvadājumos, autovadītāju braukšanas apmācībai, komercpārvadājumiem vai nomai;

27.4. transportlīdzekļa vizuālais un tehniskais stāvoklis kalpo kā vērtību pazeminošs faktors;

27.5. izņēmuma gadījumos saskaņā ar eksperta pamatojumu iespējamas atkāpes no uzrādītajām transportlīdzekļa vērtību pazeminošo faktoru vērtībām.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

28. Nosakot transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma kopējās korekcijas lielumu, ekspertam jāizvērtē vērtību pazeminošie un paaugstinošie faktori, pamatojoties uz apskates protokolā fiksētajiem datiem un/vai apskates laikā veiktajām fotogrāfijām, kā arī citiem dokumentiem, kas pamato eksperta pielietotos transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma pazeminošos un paaugstinošos faktorus. Nepieciešamās korekcijas lielumu iegūst transportlīdzekļa vērtību paaugstinošo un pazeminošo faktoru vērtību saskaitīšanas rezultātā.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18. decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

29. Transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma katra pazeminošā vai paaugstinošā faktora procentuālā vērtība, kas izteikta naudā, nedrīkst pārsniegt nepieciešamo naudas līdzekļu ieguldījumu, kas būtu

nepieciešams transportlīdzekļa bojājuma, defekta novēršanai vai arī transportlīdzekļa vizuālā un tehniskā stāvokļa uzlabojuma veikšanai, ņemot vērā transportlīdzekļa nolietojuma rādītājus.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

30. Izslēgts. *(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī)*

31. Izslēgts. *(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī)*

32. Izslēgts. *(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī)*

33. Ja eksperts sniedz atzinumu, ka transportlīdzekļa remonts ir ekonomiski nepamatots vai tehniski nav iespējams, tad eksperts pārbauda aprēķināto transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, to salīdzinot ar transportlīdzekļu tirgus cenām, neatkarīgi no pielietotās vērtības noteikšanas metodes.

VI. Transportlīdzekļa atlieku tirgus vērtības noteikšana

34. Ceļu satiksmes negadījumā bojā gājušā transportlīdzekļa atlieku tirgus vērtību nosaka, pamatojoties uz transportlīdzekļa atlieku realizācijas cenu tirgū, nepieciešamības gadījumā veicot transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumu, transportlīdzekļu remonta uzņēmumu un transportlīdzekļu tirdzniecības uzņēmumu aptauju (norādot to kontaktinformāciju, piemēram, adresi, tālruna numuru, e-pasta adresi), Pielietojot šo metodi, ievēro šādus nosacījumus:

34.1. uz transportlīdzekļa virsbūves detaļām uzkrāsotas grafiskās reklāmas, uzlīmes un cita veida grafiskie un aerogrāfiskie attēli nav pamats transportlīdzekļa atlieku vērtības palielināšanai;

34.2. transportlīdzeklim aprīkojumā uzstādītās mantas, kas nav transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētais papildaprīkojums (rāčijas, bākugunis, taksometru skaitītāji, autobusu biļešu kases aparāti u.tml.), vērtība nav pamats transportlīdzekļa atlieku vērtības palielināšanai;

34.3. ja transportlīdzeklim uzstādīta gāzes iekārta, kas reģistrēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ko šādā gadījumā uzskata kā neatņemamu transportlīdzekļa sastāvdaļu, transportlīdzekļa atlieku vērtība tiek palielināta atbilstoši eksperta noteiktajai gāzes iekārtas atlieku realizācijas cenai tirgū, vai atbilstoši metodikas 22.pielikumam nosaka gāzes iekārtas vērtību atkarībā no ekspluatācijas ilguma.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

VII. Tehnisko ekspertīžu izmantošana

35. Apdrošinātājam pēc Biroja pieprasījuma jāiesniedz tehnisko ekspertīžu dokumentācijas kopijas, ja tas nepieciešams:

35.1. konfliktsituāciju risināšanai, tai skaitā Birojā saņemto sūdzību par eksperta veikto tehnisko ekspertīzi izskatīšanai;

35.2. metodisko materiālu papildināšanai, pārbaudei vai pārstrādei;

35.3. Biroja atlīdzību un regresa lietās;

35.4. Tehnisko ekspertu sertificēšanas procesam.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

36. Pirms transportlīdzekli remontē ar apdrošinātāju vai Biroju saskaņotā remontuzņēmumā, apdrošinātājam vai Birojam jāievēro šādi nosacījumi:

36.1. ja transportlīdzekļa paredzamā remonta izdevumu summa ir mazāka vai nepārsniedz par 15% tehniskajā ekspertīzē aprēķināto zaudējumu summu, tad remontuzņēmuma paredzamo remonta izdevumu tāme ir akceptējama;

36.2. ja transportlīdzekļa paredzamā remonta izdevumu summa pārsniedz par 15% tehniskajā ekspertīzē aprēķināto zaudējumu summu, tad tehniskajam ekspertam:

36.2.1. jāveic tehniskās ekspertīzes pārbaude;

36.2.2. jāveic remontuzņēmuma sagatavotajā tāmē paredzamo remonta izdevumu atbilstības pārbaude apskates protokolā un fotogrāfijās fiksētiem bojājumiem vai nepieciešamības gadījumā jāveic papildapskates.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 5.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2009.gada 22.jūnijā, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja

2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

37. Izslēgts. *(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā, kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)*

VIII. Eksperta rīcība citos zaudējumu novērtēšanas gadījumos

38. Pirms transportlīdzekli remontē ar apdrošinātāju vai Biroju saskaņotā remontuzņēmumā, apdrošinātāja vai Biroja eksperts sagatavo eksperta atzinumu par remonta ekonomisko pamatotību. Apstiprinot transportlīdzekļa bojājumu novēršanai paredzamo izdevumu summu, eksperts vienlaicīgi apliecina, ka transportlīdzekļa remonts ir ekonomiski pamatots. Atzinumu sagatavo, izvērtējot:

38.1. bojātā transportlīdzekļa fotogrāfijas, kas noformētas atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

38.2. remontuzņēmuma sagatavoto transportlīdzekļa bojājumu novēršanas paredzamo remonta izdevumu tāmi, kurā atspoguļoti apskates laikā konstatētie ceļu satiksmes negadījumā radušies transportlīdzekļa bojājumi;

38.3. transportlīdzeklī konstatētos iepriekšējos bojājumus, kas atrodas uz ceļu satiksmes negadījuma rezultātā bojātās detaļas vai paredzamās remonta zonas tiešā tuvumā. Zaudējumu apmēru noteikšanu detaļām ar iepriekšējiem bojājumiem veic, ievērojot metodikas 25.pielikumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 5.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2009.gada 22.jūnijā, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

39. Izvērtējot ārvalsts kompetentas personas sagatavoto transportlīdzekļa zaudējumu novērtēšanas dokumentāciju, ja ārvalstī reģistrēts transportlīdzeklis bijis iesaistīts ceļu satiksmes negadījumā Latvijas Republikā, eksperts:

39.1. sagatavo atzinumu par ārvalsts kompetentas personas sagatavotās transportlīdzekļa zaudējumu novērtēšanas dokumentācijas pamatotību, ja tiek konstatēta transportlīdzekļa bojājumu atbilstība ceļu satiksmes negadījumā iegūtajiem transportlīdzekļa bojājumiem, ņemot vērā attiecīgās transportlīdzekļa remonta izmaksas valstī, kur transportlīdzeklis remontēts vai remontējams, vai zaudējumus par transportlīdzekļa bojāeju;

39.2. sastāda zaudējumu aprēķinu un sniedz atzinumu par tiem transportlīdzekļa bojājumiem, kas radušies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, ņemot vērā attiecīgās transportlīdzekļa remonta izmaksas valstī, kur

transportlīdzeklis remontēts vai remontējams, vai zaudējumus par transportlīdzekļa bojāeju, ja nav iespējams sagatavot metodikas 39.1.punktā minēto atzinumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 5.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2009.gada 22.jūnijā, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

IX. Noslēguma jautājumi

40. Metodika stājas spēkā līdz ar Ministru kabineta noteikumu „Transportlīdzekļu tehniskās ekspertīzes un tehnisko ekspertu sertificēšanas noteikumi” spēkā stāšanos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 5.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2009.gada 22.jūnijā)

41. Līdz ar metodikas spēkā stāšanos spēku zaudē LR Satiksmes biroja 1997. gada 21. augusta „Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodika”.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 5.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2009.gada 22.jūnijā)

1.pielikums

**Ekspluatācijas nolietojuma un ekspluatācijas nolietojuma koeficienta
noteikšana vieglajiem automobiļiem**

1.tabula

Ekspluat ilgums (gados)	<1200 cm ³			<1600 cm ³			<2000 cm ³			>2000 cm ³		
	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke
1	12000	0	0	15000	0	0	18000	0	0	21000	0	0
2	24000	10	0,10	30000	8	0,08	36000	7	0,07	42000	6	0,06
3	36000	15	0,15	45000	13	0,13	54000	12	0,12	63000	10	0,10
4	48000	21	0,21	60000	19	0,19	72000	17	0,17	84000	14	0,14
5	60000	27	0,27	75000	25	0,25	90000	22	0,22	105000	18	0,18
6	72000	33	0,33	90000	31	0,31	108000	27	0,27	126000	23	0,23
7	84000	40	0,40	105000	37	0,36	126000	32	0,32	147000	28	0,28
8	96000	47	0,47	120000	43	0,43	144000	37	0,37	168000	33	0,33
9	108000	54	0,54	135000	50	0,49	162000	43	0,43	189000	39	0,39
10	120000	62	0,62	150000	57	0,57	180000	49	0,49	210000	45	0,45
11	132000	70	0,70	165000	64	0,64	198000	55	0,55	231000	51	0,51
12	144000	78	0,78	180000	72	0,72	216000	61	0,61	252000	57	0,57
13	156000	80	0,80	195000	80	0,80	234000	67	0,67	273000	64	0,64
14	168000	80	0,80	210000	80	0,80	252000	73	0,73	294000	71	0,71
15	180000	80	0,80	225000	80	0,80	270000	80	0,80	315000	78	0,78
16	192000	80	0,80	240000	80	0,80	288000	80	0,80	336000	80	0,80
17	204000	80	0,80	255000	80	0,80	306000	80	0,80	357000	80	0,80

2.pielikums

**Ekspluatācijas nolietojuma un
ekspluatācijas nolietojuma koeficienta noteikšana
kravas automobiļiem, autobusiem, motocikliem***

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī, un Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

2.1.tabula

Ekspluat. ilgums (gados)	borta			pašizgāzēji			vilcēji		
	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke
1	40000	0	0	35000	0	0	65000	0	0
2	80000	15	0,15	70000	17	0,17	130000	15	0,15
3	120000	23	0,23	105000	26	0,26	195000	23	0,23
4	160000	30	0,30	140000	34	0,34	260000	30	0,30
5	200000	38	0,38	175000	43	0,43	325000	38	0,38
6	240000	46	0,46	210000	52	0,52	390000	46	0,46
7	280000	54	0,54	245000	61	0,61	455000	54	0,54
8	320000	62	0,62	280000	70	0,70	520000	62	0,62
9	360000	70	0,70	315000	79	0,79	585000	70	0,70
10	400000	78	0,78	350000	80	0,80	650000	78	0,78
11	440000	80	0,80	385000	80	0,80	715000	80	0,80
12	480000	80	0,80	420000	80	0,80	780000	80	0,80
13	520000	80	0,80	455000	80	0,80	845000	80	0,80
14	560000	80	0,80	490000	80	0,80	910000	80	0,80
15	600000	80	0,80	525000	80	0,80	975000	80	0,80

2.2.tabula

Ekspluat. ilgums (gados)	speciālie			mikroautobusi			autobusi			motocikli*		
	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke
1	20000	0	0	40000	0	0	75000	0	0	4000	0	0
2	40000	18	0,18	80000	14	0,14	150000	13	0,13	8000	15	0,15
3	60000	27	0,27	120000	21	0,21	225000	20	0,20	12000	23	0,23
4	80000	36	0,36	160000	28	0,28	300000	27	0,27	16000	31	0,31
5	100000	45	0,45	200000	35	0,35	375000	34	0,34	20000	39	0,39
6	120000	54	0,54	240000	42	0,42	450000	42	0,42	24000	47	0,47
7	140000	63	0,63	280000	49	0,49	525000	50	0,50	28000	55	0,55
8	160000	72	0,72	320000	56	0,56	600000	58	0,58	32000	63	0,63
9	180000	80	0,80	360000	64	0,64	675000	66	0,66	36000	71	0,69
10	200000	80	0,80	400000	72	0,72	750000	74	0,74	40000	79	0,79
11	220000	80	0,80	440000	80	0,80	825000	80	0,80	44000	80	0,80
12	240000	80	0,80	480000	80	0,80	900000	80	0,80	48000	80	0,80
13	260000	80	0,80	520000	80	0,80	975000	80	0,80	52000	80	0,80
14	280000	80	0,80	560000	80	0,80	1150000	80	0,80	56000	80	0,80
15	300000	80	0,80	600000	80	0,80	1125000	80	0,80	60000	80	0,80

* - t.sk. tricikli, kvadricikli, sniega motocikli

Vieglo automobiļu ekspluatācijas nolietojuma korekcija

Izslēgts.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

Transportlīdzekļu ekspluatācijas nolietojuma korekcija

Izslēgts.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

Adaptācijas koeficienti transportlīdzekļu rezerves daļu cenas noteikšanai

Izslēgts.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009.gada 18.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri)

Remontdarbu un krāsošanas darbu normstundu maksimālie izcenojumi* vieglajiem automobiļiem un mikroautobusiem

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2005.gada 17.novembra, 2005.gada 7.decembra, 2005.gada 29.decembra, 2006.gada 29.marta, 2006.gada 26.jūnija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”)

Izslēgts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006.gada 24.novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 01.janvāri un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2013.gada 12.jūlija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī)

Remontdarbu normstundu maksimālie izcenojumi* kravas automobiļiem, piekabēm, autobusiem un motocikliem

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2005.gada 17.novembra, 2005.gada 7.decembra, 2005.gada 29.decembra, 2006.gada 29.marta, 2006.gada 26.jūnija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”)

Izslēgts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 01.janvāri, un ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2013. gada 12.jūlija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī)

Transportlīdzekļa vērtības korekcija

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

Nobraukums* pārsniedz normatīvo nobraukumu (vieglajiem automobiļiem)

10.tabula

<1200 cm ³		<1600 cm ³		<2000 cm ³		>2000 cm ³	
nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.	
km	%	km	%	km	%	km	%
4000	2,00	4000	1,50	4000	1,25	4000	1,00
8000	4,00	8000	3,00	8000	2,50	8000	2,00
12000	6,00	12000	4,50	12000	3,75	12000	3,00
16000	8,00	16000	6,00	16000	5,00	16000	4,00
20000	10,00	20000	7,50	20000	6,25	20000	5,00
24000	12,00	24000	9,00	24000	7,50	24000	6,00
28000	14,00	28000	10,50	28000	8,75	28000	7,00
32000	16,00	32000	12,00	32000	10,00	32000	8,00
36000	18,00	36000	13,50	36000	11,25	36000	9,00
virs 40000	20,00	40000	15,00	40000	12,50	40000	10,00
		virs 44000	16,50	44000	13,75	44000	11,00
				virs 48000	15,00	48000	12,00
						52000	13,00
						56000	14,00
						60000	15,00
						virs 64000	16,00

* Nobraukuma starpvērtību gadījumā, vērtības korekciju nosaka, izmantojot ekstrapolācijas metodi.

Nobraukums* mazāks par normatīvo nobraukumu (vieglajiem automobiļiem)

11.tabula

<1200 cm ³		<1600 cm ³		<2000 cm ³		>2000 cm ³	
nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.	
km	%	km	%	km	%	km	%
4000	1,25	4000	1,00	4000	0,75	4000	0,50
8000	2,50	8000	2,00	8000	1,50	8000	1,00
12000	3,75	12000	3,00	12000	2,25	12000	1,50
16000	5,00	16000	4,00	16000	3,00	16000	2,00
20000	6,25	20000	5,00	20000	3,75	20000	2,50
24000	7,50	24000	6,00	24000	4,50	24000	3,00
28000	8,75	28000	7,00	28000	5,25	28000	3,50
32000	10,00	32000	8,00	32000	6,00	32000	4,00
36000	11,25	36000	9,00	36000	6,75	36000	4,50
virs 40000	12,50	40000	10,00	40000	7,50	40000	5,00
		virs 44000	11,00	44000	8,25	44000	5,50
				virs 48000	9,00	48000	6,00
						52000	6,50
						56000	7,00
						60000	7,50
						virs 64000	8,00

* Nobraukuma starpvērtību gadījumā, vērtības korekciju nosaka, izmantojot ekstrapolācijas metodi.

Transportlīdzekļu riepu nolietojums atbilstoši nodilumam ekspluatācijas laikā

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

12.tabula

Oriģinālrīepu un protektora nolietojums (%)	0	10	20	30	40	50	60	70	80
Novērtējums (%)	100	80	65	50	40	30	20	10	5-0

12.¹tabula

Vidējais protektora profila dziļums (mm)									
Veids	Vieglais automobīlis	Mikroautobuss	Kravas automobīlis	Autobuss	Piekabe	Traktortehnika	Traktortehnikas piekabe	Mopēds	Motocikls*
Vasaras riepas	8-10	8-11	16-22	15-19	14-20	25-70	15-25	3-5	3-5
Ziemas riepas	9-11	9-13	18-23	17-23					
Vissezonas riepas	8-10								

* - t.sk. tricikli, kvadricikli, sniega motocikli

1. Ja nav iespējams noskaidrot konkrētās riepas modeļa jaunas riepas protektora dziļumu, tad nolasīto bojātās riepas protektora dziļumu salīdzina ar 12.¹tabulā norādīto vidējo jaunas riepas protektora dziļumu un piemēro 12.tabulā norādīto riepu un protektora nolietojumu, nosakot riepas atlikušo novērtējumu.
2. Konstatējot iepriekšējos defektus, kas nav saistāmi ar CSNg, mehānisku bojājumu veidā, riepas vērtību samazina par 10%, traktortehnikai par 30%.
3. Konstatējot iepriekšējos defektus, kas nav saistāmi ar CSNg, riepu novecošanās pazīmju veidā (plaisas), riepas vērtību samazina par 15%, traktortehnikai par 30%.

10.pielikums

Kravas automobiļu tentu un piekabju tentu nolietojums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

13.tabula

Mēneši	Tenti (nolietojums %)
līdz 3 mēnešiem	0
3 - 12	20,0 - 25,0
12 - 24	35,0 - 40,0
24 - 36	41,0 - 47,0
36 - 48	52,0 - 57,0
48 - 60	63,0 - 68,0
60 - 72	74,0 - 79,0
vairāk par 72	84,0 - 90,0

Nolietojuma vērtību nosaka tehniskā kārtībā esošam, nelīmētā, nebojātā tentam, kuru eksperts var samazināt atkarībā pēc tā tehniskā stāvokļa un kvalitātes.

11.pielikums

Transportlīdzekļu audio, video, informācijas, multimediju un navigācijas iekārtas nolietojumsatbilstoši ekspluatācijas ilgumam

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

14.tabula

Mēneši	Iekārtas nolietojums %
līdz 6 mēnešiem	0
6 - 12	35,0 – 40,0
12 - 24	46,0 – 51,0
24 - 36	57,0 – 63,0
36 - 48	68,0 – 74,0
vairāk par 48	79,0 – 85,0

Vieglo automobiļu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši dzinēja tilpumam, ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

15.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums atkarībā no dzinēja darba tilpuma cm ³				
gadi	mēneši	%	nobrauk., km, līdz 1200 cm ³	nobrauk., km līdz 1600 cm ³	nobrauk., km līdz 2000 cm ³	nobrauk., km virs 2000 cm ³
1	6	21,0	6 000	7 500	10 500	12 000
	12	27,0	12 000	15 000	21 000	24 000
2	18	32,0	18 000	22 500	31 500	36 000
	24	36,0	24 000	30 000	42 000	48 000
3	30	40,0	30 000	37 500	52 500	60 000
	36	44,0	36 000	45 000	63 000	72 000
4	42	47,0	42 000	52 500	73 500	84 000
	48	50,0	48 000	60 000	84 000	96 000
5	54	52,5	54 000	67 500	94 500	108 000
	60	55,0	60 000	75 000	105 000	120 000

Samazinājuma korekcija

16.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)			
		līdz 1200 cm ³	līdz 1600 cm ³	līdz 2000 cm ³	virs 2000 cm ³
1,0	1,0	2 000	2 500	3 500	4 000
2,0	2,0	4 000	5 000	7 000	8 000
3,0	2,5	6 000	7 500	10 500	12 000
4,0	3,0	8 000	10 000	14 000	16 000
5,0	3,5	10 000	12 500	17 500	20 000
6,0	4,0	12 000	15 000	21 000	24 000
7,0	4,5	14 000	17 500	24 500	28 000
8,0	5,0	16 000	20 000	28 000	32 000
9,0	5,6	18 000	22 500	31 500	36 000
10,0	6,3	20 000	25 000	35 000	40 000
11,0	6,9	22 000	27 500	38 500	44 000
12,0	7,5	24 000	30 000	42 000	48 000
13,0	8,2	26 000	32 500	45 500	52 000
14,0	8,9	28 000	35 000	49 000	56 000
15,0	9,6	30 000	37 500	52 500	60 000
16,0	10,5	32 000	40 000	56 000	64 000
17,0	11,5	34 000	42 500	59 500	68 000
18,0	12,5	36 000	45 000	63 000	72 000

Kravas automobiļu (līdz 2,0 t, 7,5 t un virs 7,5 t) sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

17.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums				
gadi	mēneši	%	furgoni līdz 2,0 t nobraukums, km	%	furgoni līdz 7,5 t nobraukums, km	furgoni virs 7,5 t nobraukums, km
1	6	12,0	13 500	15,0	18 000	30 000
	12	20,0	27 000	23,0	36 000	60 000
2	18	27,0	40 500	30,0	54 000	90 000
	24	33,5	54 000	36,5	72 000	120 000
3	30	38,5	67 500	41,5	90 000	150 000
	36	43,5	81 000	46,0	108 000	180 000
4	42	48,0	94 500	50,0	126 000	210 000
	48	52,0	108 000	54,0	144 000	240 000
5	54	55,0	121 500	57,0	162 000	270 000
	60	58,0	135 000	59,0	180 000	300 000

Samazinājuma korekcija

18.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)		
		furgoni līdz 2,0 t	furgoni 2,0 līdz 7,5 t	furgoni virs 7,5 t
1,0	1,5	4 500	6 000	10 000
2,0	3,0	9 000	12 000	20 000
3,0	4,5	13 500	18 000	30 000
4,0	6,0	18 000	24 000	40 000
5,5	7,5	22 500	30 000	50 000
6,5	9,0	27 000	36 000	60 000
7,5	10,5	31 500	42 000	70 000
8,5	12,0	36 000	48 000	80 000
9,0	13,5	40 500	54 000	90 000
10,5	15,0	45 000	60 000	100 000
11,5	16,5	49 500	66 000	110 000
12,5	18,0	54 000	72 000	120 000

Vilcēju un speciālo kravas automobiļu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

19.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums tālsatiksmes pārvadājumos vilcēji		Vērtības samazinājums pašizgāzēji, celtniecības mašīnas	
gadi	mēneši	%	nobraukums, km	%	Nobraukums, km
1	6	20,0	72 000	18,0	18 000
	12	29,0	144 000	25,0	36 000
2	18	37,0	216 000	31,5	54 000
	24	43,5	288 000	37,5	72 000
3	30	49,5	360 000	43,0	90 000
	36	55,0	432 000	48,0	108 000
4	42	59,5	504 000	53,0	126 000
	48	63,0	575 000	57,0	144 000
5	54	65,0	648 000	60,0	162 000
	60	66,0	720 000	62,5	180 000

Samazinājuma korekcija

20.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)	
		vilcēji	pašizgāzēji, celtniecības mašīnas
1,5	2,0	24 000	6 000
3,0	4,0	48 000	12 000
4,5	6,5	72 000	18 000
6,5	9,0	96 000	24 000
8,0	11,5	120 000	30 000
10,0	14,5	144 000	42 000
12,5	17,5	168 000	54 000
14,5	21,0	192 000	72 000
17,0	24,5	216 000	92 000
19,5	28,0	240 000	126 000
22,5	32,0	264 000	
25,0	36,0	288 000	

Autobusu (līdz 16 pasažieru vietām), pilsētas un tālsatiksmes autobusu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

21.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums	Autobusi līdz 16 vietām	Pilsētas autobusi	Tālsatiksmes autobusi
gadi	mēneši	%	nobraukums, km	nobraukums, km	nobraukums, km
1	6	15,0	18 000	36 000	60 000
	12	25,0	36 000	72 000	120 000
2	18	30,0	54 000	108 000	180 000
	24	34,0	72 000	144 000	240 000
3	30	37,0	90 000	180 000	300 000
	36	40,0	108 000	216 000	360 000
4	42	42,5	126 000	252 000	420 000
	48	45,0	144 000	288 000	480 000
5	54	47,0	162 000	324 000	540 000
	60	49,0	180 000	360 000	600 000

Samazinājuma korekcija

22.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)		
		Autobusi līdz 16 vietām	Pilsētas autobusi	Tālsatiksmes autobusi
1,0	1,5	6 000	12 000	20 000
2,0	3,0	12 000	24 000	40 000
3,0	4,5	18 000	36 000	60 000
4,0	6,0	24 000	48 000	80 000
5,5	7,5	30 000	60 000	100 000
6,5	9,0	36 000	72 000	120 000
7,5	10,5	42 000	84 000	140 000
8,5	12,0	48 000	96 000	160 000
9,0	13,0	54 000	108 000	180 000
10,0	14,0	60 000	120 000	200 000
10,5	15,0	66 000	132 000	220 000
11,0	16,0	72 000	144 000	240 000

Motociklu* sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī)

23.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums dzin. darba tilp 50 – 125 cm³		Vērtības samazinājums dzin. darba tilp virs 125 cm³	
gadi	mēneši	%	nobraukums, km	%	Nobraukums, km
1	6	19,0	3 000	18,0	3 900
	12	23,5	6 000	22,0	7 800
2	18	27,5	9 000	26,0	11 700
	24	31,5	12 000	30,0	15 600
3	30	35,0	15 000	34,0	19 500
	36	38,5	18 000	38,0	23 400
4	42	41,5	21 000	41,5	27 300
	48	44,5	24 000	45,5	31 200
5	54	47,5	27 000	49,0	35 100
	60	50,5	30 000	52,0	39 000

Samazinājuma korekcija

24.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)	
		dzin. darba tilp 50 – 125 cm³	dzin. darba tilp virs 125 cm³
1,5	2,0	1 000	1 300
3,0	4,0	2 000	2 600
4,0	6,0	3 000	3 900
5,5	8,0	4 000	5 200
7,0	10,0	5 000	6 500
8,5	12,0	6 000	7 800
9,0	13,0	7 000	9 100
10,0	14,0	8 000	10 400
10,5	15,0	9 000	11 700
11,0	16,0	10 000	13 000
12,0	17,0	11 000	14 300
12,5	18,0	12 000	15 600
13,5	19,0	13 000	16 900
14,0	20,0	14 000	18 200
14,5	21,0	15 000	19 500
15,5	22,0	16 000	20 800
16,0	23,0	17 000	22 100
17,0	24,0	18 000	23 400

* - t.sk. tricikli, kvadricikli, sniega motocikli.

Kravas automobiļu piekabju un puspiekabju sākuma vērtības samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam

25.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Sākuma vērtības samazinājums, %			
gadi	mēneši	Saldētavas - piekabes, puspiekabes	Borta piekabes, puspiekabes	Furgona tipa piekabes, puspiekabes	Cisternas - piekabes, puspiekabes
1	6	17,0	20,0	20,0	20,0
	12	25,0	30,0	29,0	28,0
2	18	30,0	35,0	33,5	32,5
	24	35,0	40,0	38,0	37,0
3	30	39,5	45,0	42,5	41,0
	36	44,0	50,0	47,0	45,0
4	42	48,0	54,5	51,0	48,5
	48	52,0	59,0	55,0	52,0
5	54	55,5	62,0	58,5	55,0
	60	59,0	65,0	62,0	58,0

Speciālo kravas automobiļu, dzīvojamo piekabju, vieglo automobiļu piekabju sākuma vērtības samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam

26.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Sākuma vērtības samazinājums, %			
gadi	mēneši	Speciālie –kravas automobiļi ar paceļamo platformu	Dzīvojamās piekabes	Vieglo automobiļu piekabes	Pašizgāzēj- piekabes, puspiekabes
1	6	18,0	17,0	20,0	20,0
	12	25,0	24,0	30,0	28,0
2	18	30,0	29,0	35,0	32,5
	24	35,0	34,0	40,0	37,0
3	30	39,5	38,5	45,0	41,0
	36	44,0	43,0	50,0	45,0
4	42	48,0	46,5	54,5	48,5
	48	52,0	50,0	59,0	52,0
5	54	54,5	52,5	63,0	55,0
	60	59,0	55,0	67,0	58,0

Pretkorozijas apstrādes, papilddarbu un palīgdarbu darbietilpība un materiālu izdevumi

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī)

Darbietilpība un materiālu izdevumi virsbūves detaļu pretkorozijas apstrādes darbu veikšanai

27.tabula

Pretkorozijas apstrāde	Darbietilpība, st	Materiāli*, EUR
Sagatavošanās pretkorozijas apstrādei	0,2	---
Pirmajai apstrādājamai detaļai	0,2 – 0,3	1,99 – 2,56
Katrai nākošajai detaļai	0,1 – 0,15	1,00 – 1,28

* Visi izcenojumi uzrādīti, ietverot pievienotās vērtības nodokli.

Darbietilpība un materiālu izdevumi virsbūves detaļu virsmas formas veidošanas darbu veikšanai

28.tabula

Bojājums	Krāsošanas veids	Viegli pieejamas un viegli formējamās detaļu virsmas		Aprūtināti pieejamas un aprūtināti formējamās detaļu virsmas		Grūti pieejamas un grūti formējamās detaļu virsmas	
		Laiks, st	Materiāli*, EUR	Laiks, st	Materiāli*, EUR	Laiks, st	Materiāli*, EUR
Viegls	II	--	--	--	--	--	--
Vidējs	III	0,2 – 0,4	līdz 2,85	0,4 – 0,6	līdz 8,54	0,6 – 0,8	līdz 14,23
Smags	IV	0,4 – 0,8	līdz 5,69	0,6 – 1,0	līdz 11,38	0,8 – 1,5	līdz 17,07

* Visi izcenojumi uzrādīti, ietverot pievienotās vērtības nodokli.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2013. gada 12.jūlija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” - , normas par EUR stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī, bet precizētā PVN likme – 2013.gada 13.jūlijā)

Transportlīdzekļa vērtības procentuālais samazinājums atbilstoši ceļu satiksmes negadījuma brīdim

(Iekļauts saskaņā ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja biedru sapulces 2008.gada 25.septembra, prot.nr.6, grozījumiem, kas stājas spēkā ar 2008.gada 25.septembri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009. gada 18. decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī)

29.tabula

Grupa	Marka / dienu skaits no vērtības noteikšanas brīža līdz ceļu satiksmes negadījuma datumam	91 – 120 dienas	121 – 150 dienas	151 – 180 dienas	181 – 210 dienas	211 – 241 dienas	241 – 270 dienas	271 – 300 dienas	301 – 330 dienas	331 – 360 dienas
1. grupa	Kia, Daihatsu, Daewoo, Hyundai, Ssang Young, Suzuki, Isuzu (%)	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,00
2. grupa	Alfa Romeo, Chrysler, GM, Chevrolet, Citroen, FIAT, Renault, Peugeot, Skoda, Rover, Mini, Lancia (%)	1,80	2,25	2,70	3,15	3,60	4,05	4,5	4,95	5,40
3. grupa	Subaru, Nissan, Mitsubishi, Mazda, Ford, Honda, Opel, VW, Toyota, Landrover (%)	1,6	2,0	2,4	2,8	3,2	3,6	4,0	4,4	4,80
4. grupa	Audi, BMW, Mercedes, Saab, Volvo, Porsche, Jaguar (%)	1,4	1,75	2,10	2,45	2,80	3,15	3,50	3,85	4,20
5. grupa	Pārējo marku vieglie automobiļi (%)	1,80	2,25	2,70	3,15	3,60	4,05	4,5	4,95	5,40
6. grupa	Komerctransports (līdz 2,0 t) (%)	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0
7. grupa	Vilcēji, kravas automobiļi un autobusi (%)	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0

Transportlīdzekļa vērtību palielinošie faktori

(Iekļauts saskaņā ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009. gada 18. decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010. gada 1. janvāri, un Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014. gada 20. jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā)

30.tabula

Nr. p.k.	Atbilstošais metodikas punkts	Transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma palielinošie faktori	Iespējamā palielinājuma maksimālā vērtība, %
1.	26.1	Ja transportlīdzekļa faktiskais nobraukums mazāks par pieņemtonormatīvo (transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma nosaka saskaņā ar metodikas 8.pielikuma 11.tabulu)	+ 12,5 %
2.	26.2	Ja transportlīdzeklim uzstādīts papildaprīkojums ¹ atbilstoši tehniskajām prasībām, kas neietilpst transportlīdzekļa standartaprīkojumā	+ 15,0 %
3.	26.3	Atbilstoši transportlīdzekļa vizuālajam un tehniskajam stāvoklim:	+ 25,0 %
3.1		a) transportlīdzeklis Latvijā nav bijis ekspluatēts ² ;	+ 5,0 %
3.2		b) Izslēgts.	
3.3		c) transportlīdzeklis krāsots ar speciālu efektkrāsu;	+ 10,0 %
3.4		d) uzstādīts dzinējs ar lielāku darba tilpumu;	+ 5,0 %
3.5		e) Izslēgts.	
3.6		f) transportlīdzeklim ir quattro (visu riteņu piedziņas) versija;	+ 5,0 %
3.7		g) transportlīdzekļa vizuālais un tehniskais stāvoklis kalpo kā vērtību paaugstinošs faktors.	+ 10,0 %

¹ - par papildaprīkojumu uzskatāms aprīkojums, kas transportlīdzeklim uzstādīts papildus standartaprīkojumam.

² - šis faktors tikai izņēmuma gadījumos var tikt uzskatīts par vērtību paaugstinošu faktoru, ja transportlīdzeklim ir servisa grāmatiņa ar atbilstošiem ierakstiem par periodisko tehnisko apkopju veikšanu, tas Latvijā nav ekspluatēts ilgāk par 1 mēnesi un tam nav redzamas iepriekšējo remontu pēdas.

Ja transportlīdzekļa stāvokli raksturo tikai vērtību palielinošie faktori un atbilstoši metodikas 26.1 – 26.4 punktam noteiktā kopējā vērtības palielinājuma summa ir lielāka par **25%**, zaudējumu aprēķinā tiek izmantots metodikas 26.punktā noteiktais maksimālais vērtības palielinājums.

Izņēmuma gadījumos pēc eksperta sagatavota pamatojuma iespējamās atkāpes no uzrādītajām transportlīdzekļa vērtību palielinošo faktoru vērtībām.

Transportlīdzekļa vērtību samazinošie faktori

(Iekļauts saskaņā ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2009. gada 18. decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā ar 2010. gada 1. janvāri, ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012. gada 27. augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012. gada 3. septembrī, un Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014. gada 20. jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014. gada 1. jūlijā)

31. tabula

Nr. p.k.	Atbilstošais metodikas punkts	Transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma samazinošie faktori	Iespējamā samazinājuma maksimālā vērtība, %
1.	27.1	Ja transportlīdzekļa faktiskais nobraukums lielāks par pieņemto normatīvo (transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma nosaka saskaņā ar metodikas 8. pielikuma 10. tabulu)	- 20,0 %
2.	27.2	Izslēgts	
3.	27.3	Ja transportlīdzeklis izmantots kā taksometrs, operatīvais transportlīdzeklis, pasažieru pārvadājumos, autovadītāju braukšanas apmācībai, komercpārvadājumiem vai nomai	- 20,0 %
4.	27.4	Atbilstoši transportlīdzekļa vizuālajam un tehniskajam stāvoklim ⁴ :	- 50,0 %
4.1.		a) transportlīdzeklī ir redzamas iepriekšējo remontu pēdas;	- 15,0 %
4.2.		b) transportlīdzeklī ir stiklu vai salona defekti;	- 10,0 %
4.3.		c) transportlīdzekļa virsbūvei ir krāsojuma defekti;	- 10,0 %
4.4.		d) transportlīdzekļa virsbūvei ir mehānisko defektu un caurejošas korozijas pēdas;	- 15,0 %
4.5.		e) Izslēgts.	
4.6.		f) uzstādīts dzinējs ar zemāku darba tilpumu;	- 5,0 %
4.7.		g) Izslēgts.	
4.8.		h) transportlīdzekļa vizuālais un tehniskais stāvoklis kalpo kā vērtību samazinošs faktors.	- 10,0 %

³ Izslēgts.

⁴ - ja vienlaicīgi konstatējami 4 un vairāki transportlīdzekļa vizuālo un tehnisko stāvokli pasliktinošie faktori – tiek pieņemta maksimālā samazinājuma vērtība **50%**.

Ja transportlīdzekļa stāvokli raksturo tikai vērtību pazeminošie faktori, un atbilstoši metodikas 27.1 – 27.5 punktam noteiktā kopējā vērtības palielinājuma summa ir lielāka par **50%**, zaudējumu aprēķinā tiek izmantots metodikas 27. punktā noteiktais maksimālais vērtības samazinājums.

Ja transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā ir izdarīts ieraksts par pašrocīgi veiktu transportlīdzekļa identifikācijas nr. izmaiņu, transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma noteikšanai eksperts ir tiesīgs piemērot arī lielāku vērtības samazinājumu, nekā metodikas 27. punktā noteikto.

Ja transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā ir izdarīts ieraksts, ka transportlīdzeklī ir uzlikti ierobežojumi tā brīvai pārdošanai tirgū, tas uzskatāms par vērtību pazeminošu faktoru.

Izņēmuma gadījumos pēc eksperta sagatavota pamatojuma iespējamās atkāpes no uzrādītajām transportlīdzekļa vērtību pazeminošo faktoru vērtībām.

Jāievēro:

1. Nosakot transportlīdzekļa vērtības nepieciešamās kopējās korekcijas lielumu, ekspertam obligāti jāizvērtē gan vērtību pazeminošie, gan paaugstinošie faktori, pamatojoties uz apskates protokolā un/vai apskates laikā veiktajās fotogrāfijās, kā arī citos dokumentos fiksētajiem datiem. Nepieciešamās korekcijas lielumu iegūst transportlīdzekļa vērtību paaugstinošo un pazeminošo faktoru vērtību saskaitīšanas rezultātā.

2. Katra vērtību pazeminošā (ir redzamas iepriekšējo remontu pēdas, ir stiklu vai salona defekti, virsbūvei vai tās atsevišķiem elementiem ir krāsojuma vai mehāniskie defekti, ir caurejošas korozijas pēdas, u.c.) vai paaugstinošā (uzstādīts papildaprīkojums, kas neietilpst standartaprīkojumā, u.c.) faktora % vērtība, kas izteikta naudas izteiksmē, nedrīkst pārsniegt nepieciešamo naudas līdzekļu ieguldījumu, kas būtu nepieciešams bojājuma, defekta novēršanai vai arī transportlīdzekļa vizuālā un tehniskā stāvokļa uzlabojuma veikšanai, ņemot vērā transportlīdzekļa ekspluatācijas ilguma rādītājus.

Transportlīdzekļa gāzes iekārtas ekspluatācijas nolietojums un vērtības procentuālais samazinājums atkarībā no ekspluatācijas ilguma

(Iekļauts saskaņā ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 27.augusta „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 3.septembrī)

32.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums*, (%)	Ekspluatācijas nolietojuma koeficients* gāzes iekārtai
Gadi	Mēneši		
	6	20%	0.20
1	12	25%	0.25
	18	30%	0.30
2	24	35%	0.35
	30	40%	0.40
3	36	45%	0.45
	42	50%	0.50
4	48	55%	0.55
	54	60%	0.60
5	60	65%	0.65
	66	70%	0.70
6	72	75%	0.75
	78	80%	0.80
	vairāk kā 78	80%	0.80

Transportlīdzeklim uzstādītajai gāzes iekārtai, ja ekspluatācijas ilgums ir lielāks kā 78 mēneši, ekspluatācijas nolietojumu un vērtības procentuālo samazinājumu nenosaka lielāku par 80%.

* Starpvērtību gadījumā, vērtības samazinājumu vai ekspluatācijas nolietojuma koeficientu nosaka, izmantojot ekstrapolācijas metodi. Atsevišķos gadījumos eksperts var noteikt individuālu gāzes vērtības samazinājumu, kā pamatojumu izmantojot pieejamo tehnisko dokumentāciju un informāciju, ko pievieno vērtējumam kā dokumentālu apstiprinājumu.

Mopēdu ekspluatācijas nolietojuma un ekspluatācijas nolietojuma koeficienta noteikšana

(Iekļauts ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī)

33.tabula

Ekspluat. ilgums (gados)	Mopēdi ar iekšdedzes dzinēju			Mopēdi ar elektropiedziņu		
	nobraukums, km	nolietojums, %	ke	nobraukums, km	nolietojums, %	ke
1	4 000	0	0	2 600	0	0
2	8 000	18	0,18	5 200	15	0,15
3	12 000	27	0,27	7 800	25	0,25
4	16 000	36	0,36	10 400	35	0,35
5	20 000	45	0,45	13 000	43	0,43
6	24 000	53	0,53	15 600	50	0,50
7	28 000	61	0,61	18 200	57	0,57
8	32 000	69	0,69	20 800	64	0,64
9	36 000	78	0,78	23 400	71	0,69
10	40 000	80	0,80	26 000	78	0,78
				28 600	80	0,80

Mopēdu ekspluatācijas nolietojuma korekcija

Izslēgts.

(Ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

Mopēdu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

(Iekļauts ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2012.gada 21.decembra „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2012.gada 28.decembrī)

35.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums, mopēdi ar iekšdedzes dzinēju		Vērtības samazinājums, mopēdi ar elektropiedziņu	
gadi	mēneši	%	nobraukums, km	%	Nobraukums, km
1	6	19,0	2 000	18,0	1 300
	12	23,5	4 000	22,0	2 600
2	18	27,5	6 000	26,0	3 900
	24	31,5	8 000	30,0	5 200
3	30	35,0	10 000	34,0	6 500
	36	38,5	12 000	38,0	7 800
4	42	41,5	14 000	41,5	9 100
	48	44,5	16 000	45,5	10 400
5	54	47,5	18 000	49,0	11 700
	60	50,5	20 000	52,0	13 000

Samazinājuma korekcija

36.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)	
		ar iekšdedzes dzinēju	ar elektropiedziņu
1,5	2,0	1 000	1 300
3,0	4,0	2 000	2 600
4,0	6,0	3 000	3 900
5,5	8,0	4 000	5 200
7,0	10,0	5 000	6 500
8,5	12,0	6 000	7 800
9,0	13,0	7 000	9 100
10,0	14,0	8 000	10 400
10,5	15,0	9 000	11 700
11,0	16,0	10 000	13 000
12,0	17,0	11 000	14 300
12,5	18,0	12 000	15 600
13,5	19,0	13 000	16 900
14,0	20,0	14 000	18 200
14,5	21,0	15 000	19 500
15,5	22,0	16 000	20 800
16,0	23,0	17 000	22 100
17,0	24,0	18 000	23 400

Zaudējumu apmēra noteikšana detaļām ar iepriekšējiem bojājumiem

(Iekļauts ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2014.gada 20.jūnija „Grozījumiem Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”, kas stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā)

37.tabula

CSNg rezultātā nodarītie bojājumi	Iepriekšējie bojājumi		
	Nelieli bojājumi	Vidēji bojājumi	Lieli bojājumi
Nelieli bojājumi	<p><u>Remonts</u>: jauniem bojājumiem;</p> <p><u>Izjaukšanas/salikšanas darbi</u>: pilnā apjomā, ievērojot remonta tehnoloģijas;</p> <p><u>Krāsošana</u>: ja iespējama detaļas daļēja krāsošana, zaudējumu apmērā iekļauj daļēju detaļas krāsošanu; ja tas nav iespējams – zaudējumu apmērā iekļauj pilnu detaļas krāsošanu.</p>		<p>Zaudējumu apmērā iekļauj jaunā bojājuma remontu;</p> <p><u>Izjaukšanas/salikšanas darbi</u>: pilnā apjomā, ievērojot remonta tehnoloģijas;</p> <p><u>Krāsošana</u>: ja iespējama detaļas daļēja krāsošana, zaudējumu apmērā iekļauj daļēju detaļas krāsošanu; ja tas nav iespējams – zaudējumu apmērā iekļauj pilnu detaļas krāsošanu.</p>
Vidēji bojājumi	<p>Zaudējumu apmērā iekļauj remontu (ja tehnoloģiski iespējams) bojājuma vietai vai detaļas maiņu. Ja veic detaļas maiņu, tad zaudējumu apmērā ietver summu, kas veidojas no detaļas cenas atskaitot izdevumus, kas nepieciešami iepriekšējo bojājumu remontam līdz krāsošanas darbiem;</p> <p><u>Izjaukšanas/salikšanas darbi</u>: pilnā apjomā, ievērojot remonta tehnoloģijas;</p> <p><u>Krāsošana</u>: ja iespējama detaļas daļēja krāsošana, zaudējumu apmērā iekļauj daļēju detaļas krāsošanu; ja tas nav iespējams – zaudējumu apmērā iekļauj pilnu detaļas krāsošanu.</p>		<p>Zaudējumu apmērā iekļauj remontu (ja tehnoloģiski iespējams) bojājuma vietai vai detaļas maiņu. Ja veic detaļas maiņu, tad zaudējumu apmērā ietver summu, kas veidojas no detaļas cenas atskaitot 50%;</p> <p><u>Izjaukšanas/salikšanas darbi</u>: pilnā apjomā, ievērojot remonta tehnoloģijas;</p> <p><u>Krāsošana</u>: ja iespējama detaļas daļēja krāsošana, zaudējumu apmērā iekļauj daļēju detaļas krāsošanu; ja tas nav iespējams – zaudējumu apmērā iekļauj pilnu detaļas krāsošanu.</p>
Lieli bojājumi	<p>Zaudējumu apmērā iekļauj izdevumus par detaļas maiņu, vienlaikus atskaitot no detaļas cenas izdevumus, kas nepieciešami iepriekšējo bojājumu remontam līdz krāsošanas darbiem;</p> <p><u>Izjaukšanas/salikšanas darbi</u>: pilnā apjomā, ievērojot remonta tehnoloģijas;</p> <p><u>Krāsošana</u>: ja iespējama detaļas daļēja krāsošana, zaudējumu apmērā iekļauj daļēju detaļas krāsošanu; ja tas nav iespējams – zaudējumu apmērā iekļauj pilnu detaļas krāsošanu.</p>		<p>Zaudējumu apmērā ietver detaļas maiņu, no detaļas cenas atskaitot 50%;</p> <p><u>Izjaukšanas/salikšanas darbi</u>: pilnā apjomā, ievērojot remonta tehnoloģijas;</p> <p><u>Krāsošana</u>: ja iespējama detaļas daļēja krāsošana, zaudējumu apmērā iekļauj daļēju detaļas krāsošanu; ja tas nav iespējams – zaudējumu apmērā iekļauj pilnu detaļas krāsošanu.</p>

Skaidrojumi: Pie detaļas daļējas krāsošanas aprēķina jāņem vērā papildus nosešanas darbu un materiālu izmaksas.